

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

14 Confessiones vt iterabit p[o]enitens, quando confessor facultatem cum
absoluendi, non habuit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

de alijs peccatis, quorum numerum ex prænarrata ignora-
tia nunquam expressis, & penitens eundem veritatem
numerum peccatorum, quem in alijs confessionibus
confessus non sit, consideriter teneatur ut pater per Concilium Tri-
fess. 14.c. 5. can. 7. & Nau. in Man. c. 6. nu. 16.

DECISIO V.

Ex conf. 3. alias 3.

Si Niuriam passus quamvis odium, & rancorem malum,
non tamen iniuriarum actionem ex precepto remitte-
re teneatur, ex Gl. in ca. si quis contristatus d. 90. sed neque
iniurios amorem speciali amare, aut pro ipsis specialiter or-
are, aut specialis amoris signa eis monstrare, loquendo,
conuersando, & alia similia exhibendo, extra calum necessi-
tatis extremae teneatur: ut ait S. Thos. 2. 2. q. 25. art. 8. & 9.
vnde & iniuriam post oblatam satisfactionem remittere
renvens absoluere debet ex Caic. 2. 2. q. 25. art. 8. & 9. nisi ex
non remittendo iniuriarum scandalum aliquod oriretur,
aut evidens periculum concipiendi odium & rancorem
contra iniuriantem ad quæcavenda teneat iniuriam
passus de necessitate salutis sue; & nolens id facere confessarius
illum absoluere non debet; sicut iure naturali ieiunare
teneatur is, qui probabilitate credit se a carnis tentatione
victumiri, nisi se ieiunio presumat, ut colligit ex
S. Th. 1. 2. quest. 137. art. 3.

DECISIO VI.

Ex conf. 6. alias 5.

Ponuenta meliorem non reperiens conditionem,
publica inseruire cogitur, sine peccato, obse-
qua meretrici, aut aliqui alteri peccatoru p̄fāstare potest,
dummodo peccatum illius ipsi non placat, & obsequia
prædicta ob aliquem bonum finem faciat, puta, ut de re,
& opera & industria sua, pretium, vel iusta in mercedem
sibi querat, ex qua honeste vivere possit. Quamvis enim
huiusmodi obsequia, & officia peccato, valde coniuncta
sint non tamen in se, & suapte natura peccata sunt, &
ideo ab omni peccato per finem dicendum, & sciunctum
separari possunt, ratione cuius ea licet illi p̄fāstare queat.
ex Nau. in Man. c. 27. nu. 195.

DECISIO VII.

Ex conf. 7. in utrisque.

Qui cum amica fornicatur, & postea delectationis
causa eam multoies deoscularur, sine intentione
tamen rerum fornicandi, semel tantum peccare videretur
quoad necessitatem confidendi numerum, eo quod illa
omnia oscula consequentia solum fornicationis iam ha-
bitæ videntur, ut ait Nau. in Man. c. 6. nu. 8.

DECISIO VIII.

Ex conf. 8. alias 10.

Quilibet Christianus eo ipso quod Christianus est sci-
re debet duodecim fidei articulos, & decem præ-
cepta decalogi, & sancti generalia ecclesiæ præcepta; quod
si aliquod officium habet, vel statum, renetur etiam ea di-
scere quæ ad prædictum officium, vel statum necessaria-
scit sunt de præcepto; vel falso viro doctos, & consiliarios literatos secum habere quoad illas res, in quibus
alienum consilium sufficit.

DECISIO IX.

Scens omnia requisita ad statum suum, si aliquem a-
ctum faciat qui est peccatum mortale, quem tamen
ipse ex ignorantia mortale esse nesciat, a peccato mortali
communiter excusat, nisi fuerit ignorantia aliquis in-
tris naturalis vel humana, quod omnes suæ conditionis,
artus, & status scilicet, vel sciente tenentur.

DE C I S I O X.

SVbditus, qui dubitat aliquem actum esse mortalem,
superiores suos, scilicet Episcopum, vicarium eius, vel
parochum, seu confessarium consulendo, conscientia sua
non satisfacit, si illos ita ignorantes esse credat, ut illius do-
bio satisfacere nesciant, secus tamen si bona fide, illos insuf-
ficienter scientiam habere credat; tunc enim non peccat
etiam si dubium suum ab alijs peritioribus non interro-
get, casu etiam, quod alij doctiores reperiuntur, cum ne-
mo in dubijs suis doctiores semper consulere teneatur, sed
sufficiat idoneus ad ea dissoluenda consulere; maximè si su-
periores sint, quia pauci sunt eminentes periti. Immo
Theologum unum qui in loco illo bonus, & doctus com-
munitate reputatur, consulere sufficit.

DECISIO XI.

Consulens varios Doctores, in quibus notabilis excessus
in doctrina, & virtute non cognoscitur, si ipsi in-
ter se diversa opinionis sint, potest ipse quamcumque ve-
lit eligere, dummodo eam quam eligit, probabilitatem, &
rationi magis conformem arbitretur.

DECISIO XII.

Consulens unum Doctorem de dubio, si consultus re-
spondeat duas esse de illa re opiniones contrarias,
quarum utraque iuste teneri queat, potest consulens, quæ
voluerit illarum sequi: Sin autem consultus respondeat
vnam illarum opinionum esse veram, & alteram non, eti-
am si communis, teneat consulens eam sequi, quam
Doctor consultus definit esse veram, si aliunde ipsi con-
trarium non constat; Quia cum consilium petat, ad illud
sequendum, si aliud melius non inuenierit, obligatur, nec
potest suo iudicio opinionem, quam consultus falsam ef-
fe iudicavit, teneret, & sequi.

DECISIO XIII.

Vi actionem aliquam facere vult & tempus illi deest
ad consulendum aliquem Theologum de modo,
quo illa, sine peccato, mortaliter facere debeat verè dubius
sit, ita ut non magis in vnam, quam in aliam partem in-
clinet, illam, donec dubium deponat, facere non debet, &
faciendo mortaliter peccat: Sin vero ex aliqua ratione in
vnam potius quam aliam partem inclinet scrupulum de-
ponere potest & quod sibi bonum videtur facere sine a-
lia consultatione, defectu commoditatis ad cōsulendum.

DECISIO XIV.

Ex conf. 9. alias 1.

Qui confessus est Sacerdoti quem auctoritatem
habere purauerit, cum tamen verè non habuerit,
postquam id reciverit, easdem confessione reite-
rare teneatur, procurando si possit, quod predicto confessori
facultas fiat confessionem eius audiendū, quæ obtinen-
ta, satis re confiteri ei omnia peccata quæ ante erat con-
fessus tibi, & præterea addat, quæ postea commisisti; &
satius est quod confessarius predictus meminerit illa pecca-
ta, vel pœnitentia, quam pro eis imposuit, vel quod pau-
lo plus aut minus recordetur statum viæ eius in alijs con-
fessionibus ex Nau. in Man. c. 9. nu. 16.

DECISIO XV.

Ex conf. 10. alias 13.

Vi vnum, vel alterum tantum peccatum confi-
tus, ita ut a confessario intelligatur, & omnia con-
fiteri velit, & conetur id facere, licet non possit pro-
ferre propter lingue ignorantiam, ita ut confessarius alla
intelligere nequeat ab omnibus peccatis sacramen-
taris absoluere potest, ut affirmat Nau. in Man. c. 21. nu. 36.

DE